

Karin Granath
Enhetschef
Telefon 08-508 28 908, 076-122 89 08
karin.granath@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

FÖRSLAG TILL FÖRESKRIFTER OM ÅTGÄRDER MOT SABOTAGE OCH ANNAN SKADEGÖRELSE RIKTAD MOT DRICKSVATTENANLÄGGNINGAR

Remiss från Livsmedelsverket, dnr 1310/2008

Förslag till beslut

- 1 Tillstyrka förslaget och i övrigt överlämna tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Gunnar Söderholm

Margareta Widell

Sammanfattning

Livsmedelsverket har föreslagit nya regler rörande krav på kommunala producenter och tillhandahållare av dricksvatten. Ansvariga ska inom en övergångsperiod ha vidtagit vissa åtgärder för att förebygga och därmed minska sårbarheten av dricksvattnet till följd av skada eller sabotage. Det ska finnas system för hur säkerheten tryggas genom bl.a. fysiska skydd, styrning och övervakning samt administrativa åtgärder.

Redan idag finns lagstiftningskrav på livsmedelsproducenter att dessa ska vidta åtgärder för att skydda dess produktion då dessa är ansvariga för att de livsmedel de producerar är säkra.

Förvaltningen anser att föreskriftsförslaget leder till en säkrare dricksvattenförsörjning i landet i händelse av sabotage eller annan skadegörelse riktad mot dricksvattenanläggningar eller distributionsnät. I flera fall, särskilt i mindre kommuner, är skalskydd för vattenverk och distributionsanläggningar bristfälliga eller saknas helt. Behovet av att system införs och åtgärder vidtas för att öka säkerheten och minska sabotagerisken bör prioriteras och resurser avsättas för att förhindra att dricksvatten förorenas vid vattenverk eller under distribution och lagring.

Förvaltningen anser att lagstiftningen borde omfatta samtliga aktörer på marknaden oavsett om dessa är kommunala eller privata dricksvattenproducenter. Den föreslagna övergångsperioden på ca 5 år för när kraven träder i kraft för distributionsanläggningar bör kortas ner.

Bakgrund

ALLMÄNT

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har av Livsmedelsverket erhållit remiss med förslag till nya föreskrifter om åtgärder mot sabotage och annan skadegörelse riktad mot dricksvattenanläggningar för yttrande. Remisstiden sträcker sig till den 30 maj 2008. Förvaltningen har erhållit anstånd att besvara remissen senast den 3 juni 2008.

Enligt 16§ livsmedelsförordningen (2006:813) har Livsmedelsverket fått bemyndiganden att meddela föreskrifter om försiktighetsmått i syfte att förebygga och avhjälpa skadeverkningar av sabotage eller annan skadegörelse som kan påverka livsmedelsförsörjningen i Sverige.

Föreskrifterna innebär att kommunala vattenverk och distributionsanläggningar ska;

- vidta åtgärder så att obehöriga personer inte får tillträde till vattenverk, reservoarer och liknande anläggningar,
- vidta åtgärder så att distributionsanläggningar skyddas mot obehörigas åtkomst,
- vidta åtgärder för att säkerställa system för drift och övervakning av dricksvattenproduktionen, liksom handlingar som är av betydelse för dess funktioner, skyddas mot obehörigas åtkomst,
- upprätta handlingsplaner för hur sabotage och annan skadegörelse kan upptäckas och avhjälpas.

De som berörs av den föreslagna regeländringen är verksamhetsutövare vid allmänna vattenverk och distributionsanläggningar med en omfattning som försörjer fler än 2000 personer vilket motsvarar en produktion av 400m³ dricksvatten per dygn.

Åtgärder ska vara genomförda senast den 1 januari 2011 utom de delar som gäller åtkomst av distributionsanläggningar där åtgärder ska vara vidtagna senast den 1 januari 2013.

Det kommer att utarbetas en vägledning för att främja en enhetlig tillämpning av lagstiftningen i landet. De gemensamma EG-direktiv som finns inom dricksvattenområdet omfattar inte krav på åtgärder för att förhindra sabotage eller annan skadegörelse så den föreslagna föreskriftsändringen gäller endast inom Sverige.

KONSEKVENSER FÖR STOCKHOLM STAD TILL FÖLJD AV REGELÄNDRINGEN

Inom Stockholm stad har Stockholm Vatten AB ansvar för lagerhållning och distribution av dricksvatten till konsumenter. De två vattenverk som distribuerar vatten till staden är belägna i Ekerö kommun, Lovö vattenverk samt Botkyrka kommun, Norsborgs vattenverk. De reservoarer som är belägna inom Stockholm har väl utbyggt skalskydd redan idag. Även vattenverken har väl utbyggda skalskydd. Den regeländring som föreslås skulle inte innebära någon nämnvärd extra ekonomisk belastning för Stockholm Vatten AB. Dessa åtgärder har redan prioriterats för att säkra produktionen av dricksvatten till stadens innevånare.

GÄLLANDE LAGSTIFTNING INOM OMRÅDET

Redan idag gäller viss lagstiftning som anger krav på säkerhet.

1. Dricksvattenföreskrifterna (SLVFS 2001:30), reglerar bl.a. bearbetning av råvatten till dricksvatten och kvaliteten på dricksvattnet.
2. Lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster som reglerar de dricksvattenanläggningar där huvudmannen är en kommun. Av 13 § 3 framgår att huvudmannen för den allmänna va- anläggningen ska anordna ”de anordningar som i övrigt behövs för att va-anläggningen skall fylla sitt ändamål och tillgodose skäligen anspråk på säkerhet”.
3. Lagen (2006:544) om kommuners och landstings åtgärder inför och vid extraordinära händelser i fredstid och höjd beredskap. Kommuner är skyldiga att analysera de extraordinära händelser som kan inträffa i fredstid, och vilken påverkan sådana händelser kan ha på de verksamheter som kommunen ansvarar för t.ex. dricksvattenförsörjningen. Kommunen ska upprätta risk- och sårbarhetsanalyser.

Förvaltningens synpunkter

GENERELLA SYNPUNKTER

Förvaltningen har inga invändningar mot de föreslagna föreskriftsändringarna. Då dricksvatten är vårt mest konsumerade livsmedel är det av stor vikt att vattenverk och distributionsanläggningar skyddas i möjligaste mån mot eventuellt sabotage eller skadegörelse som kan äventyra vattnets säkerhet som livsmedel. Redan idag ansvarar livsmedelsföretagare för att livsmedel som de avsätter på marknaden är säkra för konsumenten. Detta gäller givetvis även de företag som tillverkar och tillhandahåller

dricksvatten. Genom lagstiftningsförslaget blir ansvaret för att skydda dricksvattnet tydligare.

SPECIFIKA SYNPUNKTER

Enligt förslaget ska endast kommuner omfattas av de nya kraven. Förvaltningen anser att samma regler borde gälla även för privata aktörer oberoende av om det är stora livsmedelsindustrier eller annan verksamhet med motsvarande omfattning och produktionsvolym som anges som gräns för att omfattas av den föreslagna regeländringen.

Förvaltningen anser även att övergångsperioden fram till den 1 januari 2013 när kraven träder i kraft för distributionsanläggningar, är väl tilltagen och föreslår att denna kortas ner till den 1 januari 2011, samma övergångstid som föreslås gälla för vattenverk. Distributionsanläggningar inkluderat reservoarer, där dricksvatten lagerhålls inför distribution, är utsatta anläggningar avseende både inbrott och annan skadegörelse. Vid avsaknad av eller otillräckligt utbyggt skalskydd såsom larm, låsanordningar, bevakning, etc. är det relativt lätt att åsamka skada vid anläggningar som producerar och lagerhåller dricksvatten om syftet är att förorena dricksvattnet.

Slut

Bilagor

Bilaga 1	PM angående förslag till föreskrifter i syfte att förebygga och avhjälpa skadeverkningarna av sabotage eller annan skadegörelse som kan påverka Sveriges dricksvatten